

Alasjärven länsipuolen asemakaava 8931

VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS
RAPORTTI

29.03.2023

RAMBOLL



SISÄLTÖ

JOHDANTO

REFERENSSIKOhteet

KAUPUNGINOSAPUISTON RUNKO

VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS

KRIITTINEN SOLMUKOHTA LÄNSI

IDEAKUVIA

TOIMINTOJEN KESKITTYMÄ

IDEAKUVIA

RAJAPINTOJEN KÄSITTELYPERIAATTEET

REITISTÖKAAVIO

GOLFNURMESTA NIITYIKSI

MAANKÄYTTÖKAAVIO

3

4

5

6

9

12

13

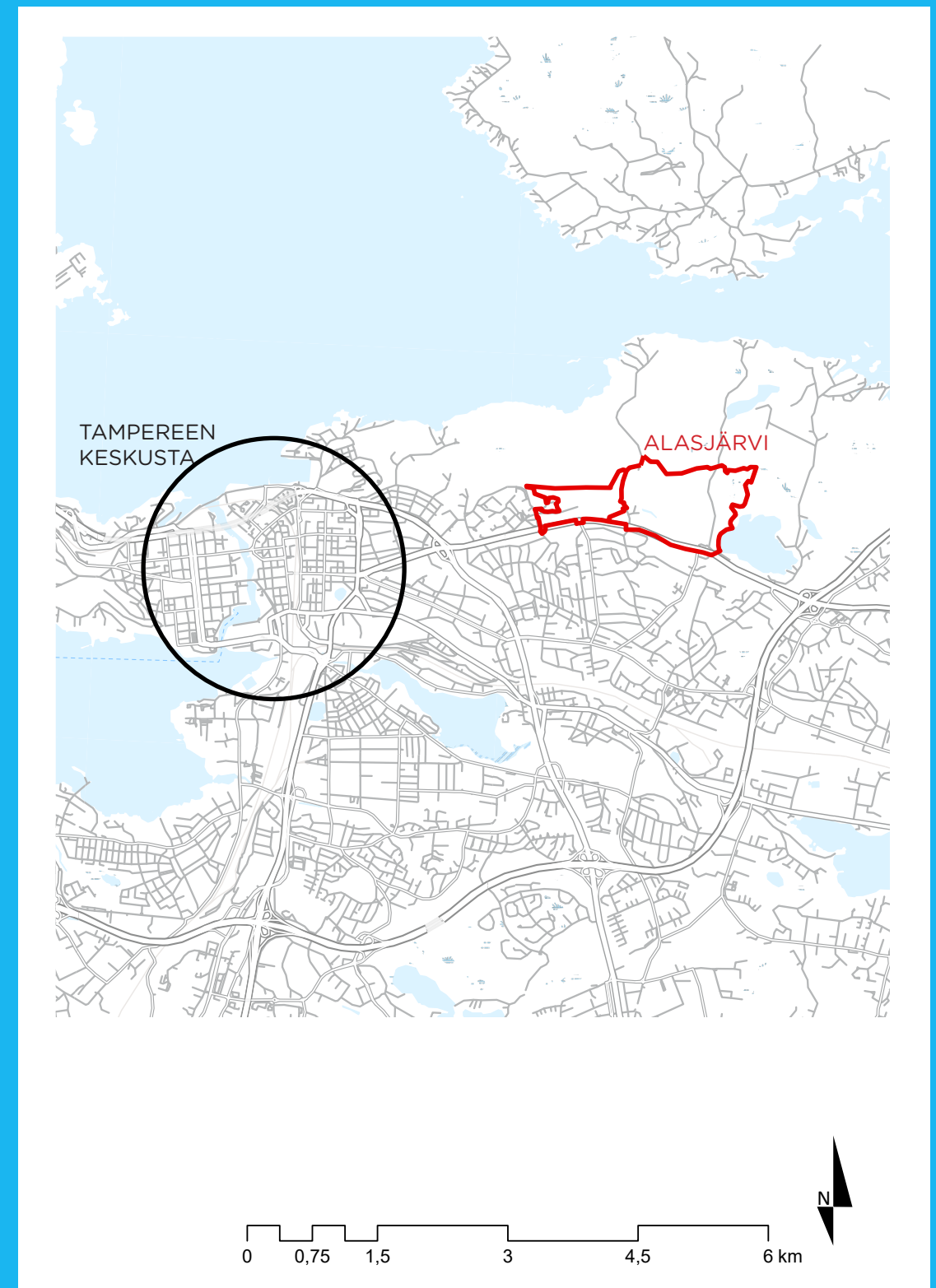
15

16

18

19

20



JOHDANTO

Alasjärven länsipuolen asemakaava-alue sijaitsee Tampereen keskustan itäpuolella, Teiskontien välittömässä yhteydessä, noin kilometrin päässä Näsijärven rannasta, Kauppi-Niihaman laajan, yhtenäisen metsäalueen reunalla, nimensä mukaisesti Alasjärven länsipuolella. Alue sijoittuu Tammergolfin nykyisen golfkentän kohdalle. Golfkenttä siirtyy pois alueelta maankäytön muutoksen vuoksi.

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Niihaman uuden kaupunginosan sijainti viherverkoston kainalossa (Maisemaselvitys, Viherverkosto, s. 12), kannustaa alueen kehittämisen kestävän kaupunkiympäristön esimerkkikohteeksi. Kaa-va-alueen suunnittelun lähtökohtana onkin kaupunkivihreän määrän maksimoiminen, jonka edellytyksenä on innovatiivinen kehittäminen, sekä laadukas suunnittelu ja toteutus.

Tammergolfin golfkentän lisäksi alueelle sijoittuu nykyisin frisbeegolfrata ja Tampereen tenniskeskus, jotka molemmat säilyvät alueella. Säilyvät toiminnot otetaan huomioon viheralueiden suunnittelussa. Alueen pohjois-, koillis- ja itäosissa on metsää, jolle sijoittuu laajalti luontoarvoja (Maisemaselvitys, Maisema-analyysi: Luontoarvot, s. 7). Luontoarvot, sekä lisäksi vesiensuojelu, tulee ottaa suunnittelussa huomioon. Suunnittelun lähtökohtana on säilyttää nykyinen, polveileva golfkentän ja metsän muodostama reunamuodostelma (Maisemaselvitys, Maisema-analyysi: Maisemarakenne ja -tilat, s. 8), sekä suojella metsää kulumiselta. Lisäksi suunnittelussa pyritään hyödyntämään tilallisesti nykyisiä golfkentän laajoja avoimia nurmialueita, maisemapuita, puuryhmiä ja puustosaarekkeita (Maisemaselvitys, Maisema-analyysi: maisema- ja kulttuuriarvot s. 10 & Viherverkosto, s. 12). Alueen monotonisia nurmikenttiä muokataan ja kehitetään tukemaan luonnon monimuotoisuutta.

Alasjärven länsipuolen asemakaava-alueelle sijoittuu uusi kaupunginosapuisto. Kaupunginosapuisto toimii alueen identiteettiteki-jänä, virkistykseen ja viherverkoston keskuspaikkana. Puiston ja sen toimintojen tulee palvella myös Mediparkin ja muiden ympäröivien alueiden asukkaita. Puiston tulee sisältää erilaisia toimintoja, mm. lajikenttiä, leikkipuisto ja koirapuisto. Kaupunginosapuiston reitistön tulee tukea luontevaa liikkumista alueella ja mahdollistaa hyvät kulkuyhteydet alueen palveluihin.

Viheralueiden suunnittelua ohjaa ekologinen ja sosiaalinen kestävyys.



Asemakaava-alueen pohjoisosan metsässä, polkujen solmukohdassa sijaitsee näyttävä haljennut siirtolohkare.



Asemakaava-alueen pohjoispuolen metsässä kulkeva leveä polku.



Golfkentän reunalla polveileva metsänreuna on alueen merkittävä maisema-arvo ja säilytetään suurelta osin sellaisenaan.



Golfkentän maisemat ovat miellyttävän avoimia ja loivapiirteisiä.



Nykyiset näkymälinjat säilyvät osittain.

REFERENSSIKOhteet

AVOIN JA TOIMINTARIKAS PUISTO

Kaupunginosapuisto tukee sosiaalista kestävyyttä saavutettavana ja hyvinvointia tukevana virkistysympäristönä. Puiston tilallinen ilme on avoimien tilojen sarja, joita rajaa säilyvät puustosaarekkeet ja kaareileva metsänreuna. Näiden lomaan sijoitetaan alueen toiminnot. Vieressä on esitetty referenssikohteita, joissa lähtökohtana on avoin tila, jolle sijoittuu aktiivisia toimintoja. Laaja alue ja mielenkiintoisten puistoreittien varrelle sijoitetut toiminnot tukevat liikkumista mielekkäällä tavalla.

Referenssikohteissa kasvillisuudessa on hyödynnetty monimuotoisia niittyjä ja laajoja käyttöniittyjä, jotka tarjoavat mahdollisuuden vapaaseen toimintaan. Avoimuuden vastapainoksi tarvitaan varjoisia alueita, joita on referenssikohteissa huomioitu katoksin, pergoloin ja kasvillisuuden avulla.

Sportpark Styrumissa puisto sijoittuu puiston reunoille luoden selkeästi rajautuvan viheralueen, joka on erotettu ympäröivistä kaduista ja rakennuksista. Keskelle jää avoin toimintojen alue. Näin puistosta on saatu aikaiseksi suojaan keidas.

Activity Landscape Kastrupissa toimintojen ja reittien suunnittelussa on hyödynnetty olemassa olevia maastonmuotoja. Lisäksi näköalojen ihasteluun on mäen päälle sijoitettu maisemakeinu. Myös Alasjärven länsipuolen asemakaava-alueella nykyisiä maastonmuotoja voidaan käyttää hyödyksi: golfkentän loivat maastonmuodot muodostavat hyvän lähtökohdan miellyttävien reittien linjaamiseen. Lisäksi golfkentällä sijaitsee muutamia pitkiä näkymälinjoja (Maisemaselvitys, Maisema-analyysi: Maisemarakenne ja -tilat, s. 8), joiden päihin sopii näkymien ihasteluun sijoitettu oleskelupaikka. Erityisesti raportin kansikuvassa näkyvästä kohdasta avautuu hienot näkymät.

Hafenpark on tasainen, avoin viheralue, jolta aukeaa näkymät puistoa rajaavalle joelle, sen vehreälle vastarannalle ja joen ylittävälle, näyttävälle sillalle. Puistossa toiminnot on sijoitettu muutamaaan keskittymään, joita sitoo yhteen avoimet käyttöniityt ja nurmialueet. Lisäksi alueelle on ripoteltu pienempiä oleskelualueita ja toimintoja puuryhmien lomaan.



SPORTPARK STYRUM
DTP



ACTIVITY LANDSCAPE KASTRUP
Masu-planning



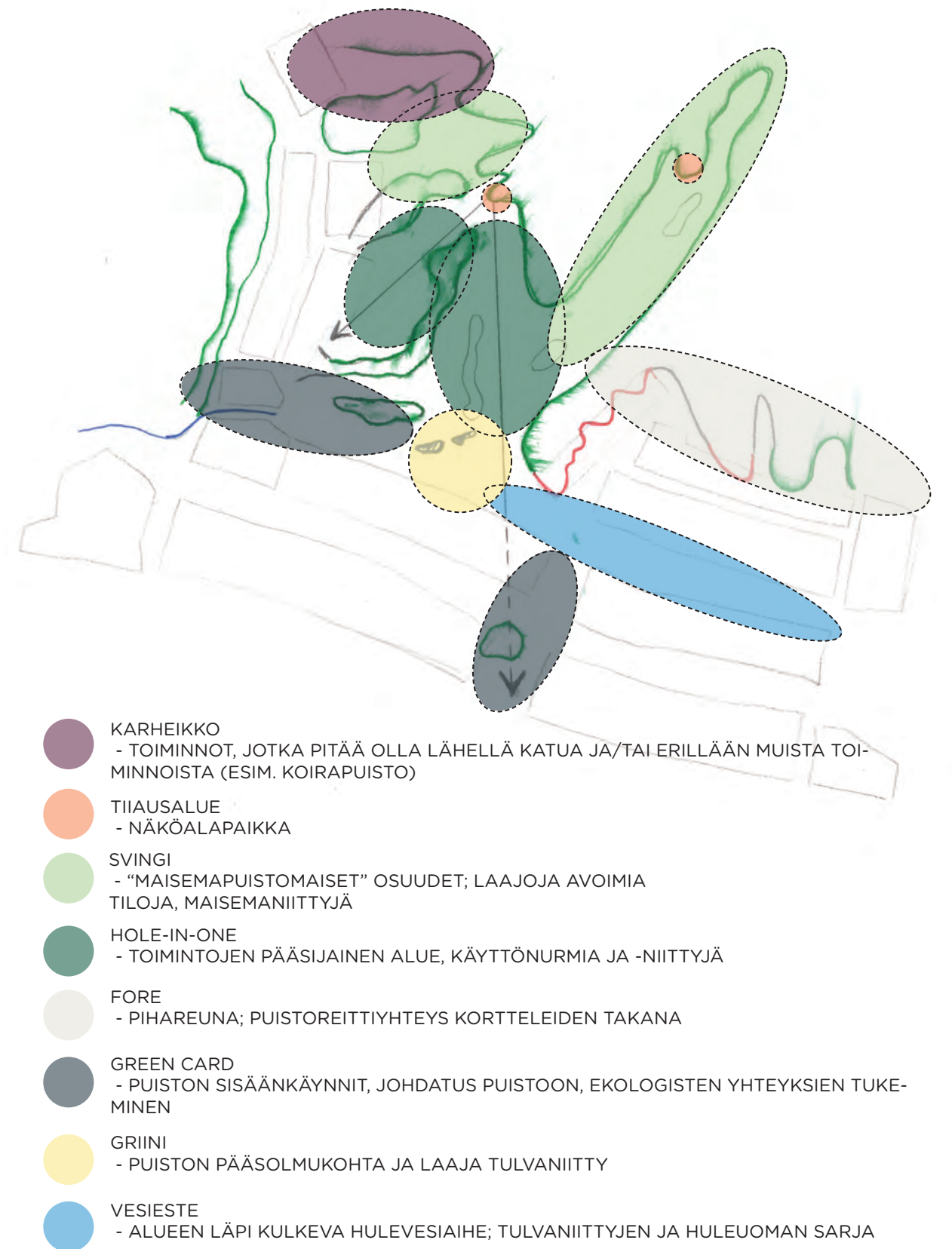
HAFENPARK
SINAI



KAUPUNGINOSAPUISTON RUNKO

Golfkenttä muuntuu toimintoja sisältäväksi, laajaksi puistokokonaisuudeksi. Alue on ollut avointa yli 100 vuotta; ensin viljelykäytössä ja myöhemmin golfkenttänä (Maisemaselvitys, Maisema-analyysi: Maiseman kehitys, s. 4-5), joten maisemaa pyritään edelleen pitämään avoimena viheralueiden osuuksilla. Tämän lisäksi golfkentän puustosaarekkeet ja puuryhmät säilytetään. Nämä olemassa olevat, säilyvät elementit muodostavat puiston rungon ja jakavat kaupunginosapuiston erilaisiin tiloihin. Konseptikaaviossa on esitetty näiden tilojen eri teemat, joita kuvaa golfista tutut toiminnot.

Konseptikaavio



VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS



MERKINTÖJEN SELITYS	
	Suunnittelualan raja
	Oleva kasvillisuus (Olemassa oleva metsä)
	Säilytettävä kasvillisuus
	Merkittävä, säilytettävä metsänreuna
	Säilytettävä puu
	Poistettava puu
	luo
	Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla esiintyy luonnonsuojelun mukaisesti huomioitava laji tai luontotyyppi
	Istutettava lehtipuu: iso/pieni
	Istutettava havupuu
	Kerroksellinen istutus / pensasistutus
	Perennaistutus / korkea kukkaniitty / matala kukkaniitty
	Nurmi (16 130 m²)
	Käyttöniitty (40 990 m²)
	Tulvaniitty (21 010 m²) - alueen kosteusolosuhteet vaihtelevat, kuivina aikoina suurin osa niitystä käyttöniittynä
	Maisemaniitty (75 660 m²)
	asf
	Kivituhka (käytävät 10 790 m²)
	bk
	Kiveys (sama kivi, ladonta ja väritys kaikkialla Mediparkin ja Alasjärven länsipuolen viheralueiden kiveyksissä)
	Järjestetty kiviheitokeverhous (isompia kiviä asennetaan istuskelukiviksi heitokkeen lomaan)
	Sora/hake
	Novotan-päälyste
	Pituushyppy-/Beach volley -hiekkä
	Turvasora/-hake
	Turva-ala
	Tekonurmi
	Talvireitti pulkkamäelle
	Latureitti (kivituhka-/niittypohja)
	Polku
	Toimintojen keskittymän sisäinen reitti
	Uoman pohja / kosteikko
	(le)
	(sg)
	Leikkupuisto ja oleskelualue / Perinteisiä ja Skills garden tyyppisiä oheistoimintoja pelikenttien välissä (pintamateriaali toiminnon vaatimusten mukaan)
	Penkin / penkkiryhmän sijoituspaikka
	Aita
	Puusilta (85 m²)
	P
	Tilavaara p-alueelle



Käyttöniitty



Maisemaniitty



Tulvaniitty

10 m 50 m 200 m



VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS

Rakentamisen ulkopuolelle jäävät golfkentän alueet jätetään maisematilaltaan avoimeksi. Olemassa olevia maisemapuita, puuryhmiä ja puustosaarekkeitä säilytetään alueilla, joille ei sijoitu rakentamista tai maaston muokkausta. Alueella sijaitsee melko korkeaa puustoa; osa puista on yksittäisiä, vapaassa tilassa kasvaneita puita, jotka ovat saaneet kasvaa rauhassa näyttäviksi maisemapuiksi. Yhtenäiset puustosaarekkeet ja puuryhmät jakavat puistoaluetta luontevasti vaihtelevan kokosiin alueisiin. Lisäksi säilytettävät puuryhmät tukevat alueen läpi kulkevia ekologistia yhteyksiä (Maisemaselvitys, Viherverkosto: Yleiskaava 2040 s. 19 & Suositukset, s. 23). Uusia istutettavia puita on sijoitettu tukemaan säilyvää puustoa ja vahvistamaan tilallista kokonaisuutta. Golfnurmea kehitetään monimuotoisempaan suuntaan, monipuolistamalla lajistoa sekä kunnossapidon suunnittelulla. Suunnitelmassa nykyiset nurmialueet on jaoteltu nurmiksi, käyttö-, tulva- ja maisemaniityiksi.

Puustosaarekkeiden ja puuryhmien jakamiin tiloihin on sommiteltu alueen toimintoja. Pääosin toiminnot keskittyvät kaupunginosapuiston keskelle, Toimintojen keskittymään. Toiminnot ovat helposti saatavutettavissa eri suunnista saapuville. Kattava puistoreitistö tukee savutettavuutta; lähimpänä kortteleita kulkevat reitit täyttävät esteettömyyden perustason ja esteettömyyden erikoistaso toteutuu Korttelituvan kohdalla ja Toimintojen keskittymän lounaiskulmassa.

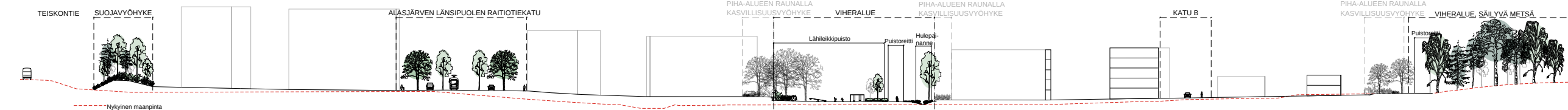
Kortteleiden ja puiston väliin sijoittuu kerroksellinen kasvillisuus-



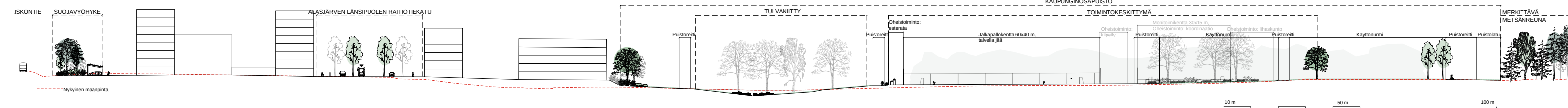
Ote yleissuunnitelmaluonnoksesta koulun ja korttelituvan kohdalta. Kuvassa korostettu esteettömyyden erikoistason täyttävät reitistön osuudet (sininen), sekä esteetön oleskelualue ja leikkipaikka (tummanliila).

vyöhyke. Kasvillisuusvyöhykkeen muotoilussa on peilattu nykyistä, arvokasta polveilevaa metsänreunaa. Puiston reunalla olevat kasvillisuusvyöhyke luo puistolle pehmeät reunat ja sulkevat puiston käyttäjän vihreään keitaaseen. Keidasmaista tunnelmaa tukee puiston sijoittuminen muuta ympäristöä matalammalle (Maisemaselvitys, Maisema-analyysi: Maisemarakenne ja -tilat, s. 8), rakennetun alueen ja metsän ympäröivään laaksoon. Kerroksellinen kasvillisuusvyöhyke muodostuu pääosin pensaiden ja puiden eri lajeista, joiden lisäksi istuksiin lisätään kookkaita perennoja ja heiniä. Ker-

ALUELEIKKAUS D
1:500



ALUELEIKKAUS C
1:500



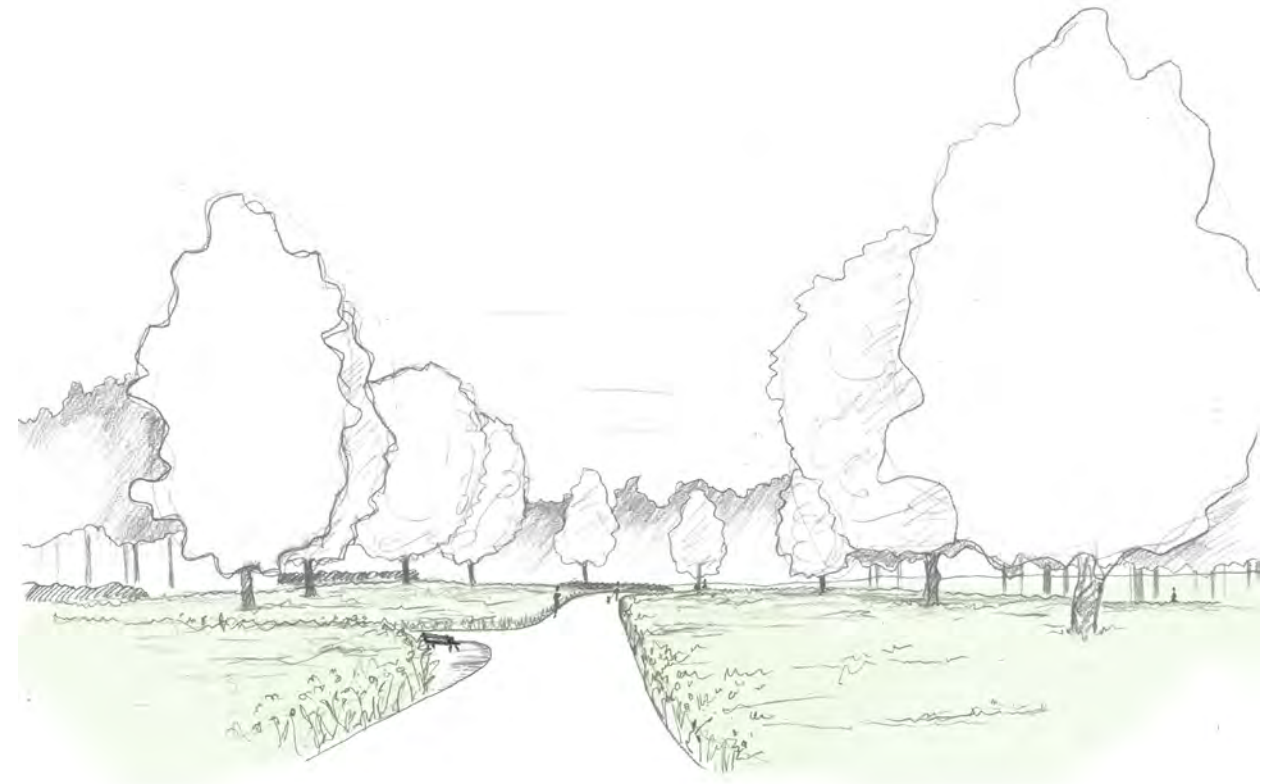
VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS

rokselliselle kasvillisuusvyöhykkeelle istutetaan puita ripotellen, niin, että rakennukset osittain häviävät puistomaisemasta. Myös Teiskontien ja kortteleiden väliin tulee kerroksellinen kasvillisuusvyöhyke. Teiskontie luo näköhaitan ja aiheuttaa epäpuhtauksia. Tietä mukaileva kerroksellinen kasvillisuusvyöhyke puhdistaa ilmaa ja pehmentää lähimaisemaa.

Itä-länsisuuntainen hulevesiaihe johdattelee käyttäjän puistoon ja ohjaa kulkemista puistossa. Hulevesiaihe on erityisen tärkeä Mediparkin ja Alasjärven länsiosan asemakaava-alueen välissä, jossa se ohjaa kulkua kaupunginosapuistoon. Hulevesiaiheen tehtävänä on viivyttää ja puhdistaa alueen vesiä, jotta Alasjärvi ja lidesjärvi eivät kuormitu entisestään, ja jotta valuma-alueen virtaamia pystytään rajoittamaan (Maisemaselvitys, Maisema-analyysi: Hydrologia, s. 7). Hulevesiaihe tukee luonnon monimuotoisuutta ja lisää puiston virkistysarvoa.

KAUPUNGINOSAPUISTON TOIMINNOT

Kaupunginosapuisto tukee ekologisen kestävyyden lisäksi sosiaalista kestävyyttä. Monipuoliset ja saavutettavissa olevat toiminnot sekä miellyttävät oleskelualueet mahdollistavat asukkailla tasa-arvoiset mahdollisuudet nauttia puistosta ja sen virkistysmahdollisuuksista. Lisäksi liikkumista ja aktiivista toimintaa tukevat toiminnot edistävät ihmisten hyvinvointia ja terveyttä. Toiminnot sijoittuvat solmukohtiin tai niiden lähetyville. Koirapuisto ja hyötyviljelyalueen varaus sijoittuvat puistoalueen luoteisnurkkaan. Alueen korkeimmalle kohdalle, missä nykyisin sijaitsee tiiusalue, sijoittuu pulkkamäki sekä näköalapaikka. Näköalapaikalta avautuu pitkät näkymät etelän suuntaan nykyisiä golfväyliä pitkin. Kortteleiden väliin kapeaan puistonosaan, päiväkodin läheisyyteen, sijoittuu leikkipuisto ja monitoimikenttä. Pääosa toiminnoista sijoittuu puiston keskiosaan, Toimintojen keskittymään. Lisäksi käyttöniityt ja nurmi-alueet mahdollistavat spontaanin liikkumisen ja leikkimisen ja tilaa vaativien aktiviteettien harrastamisen.



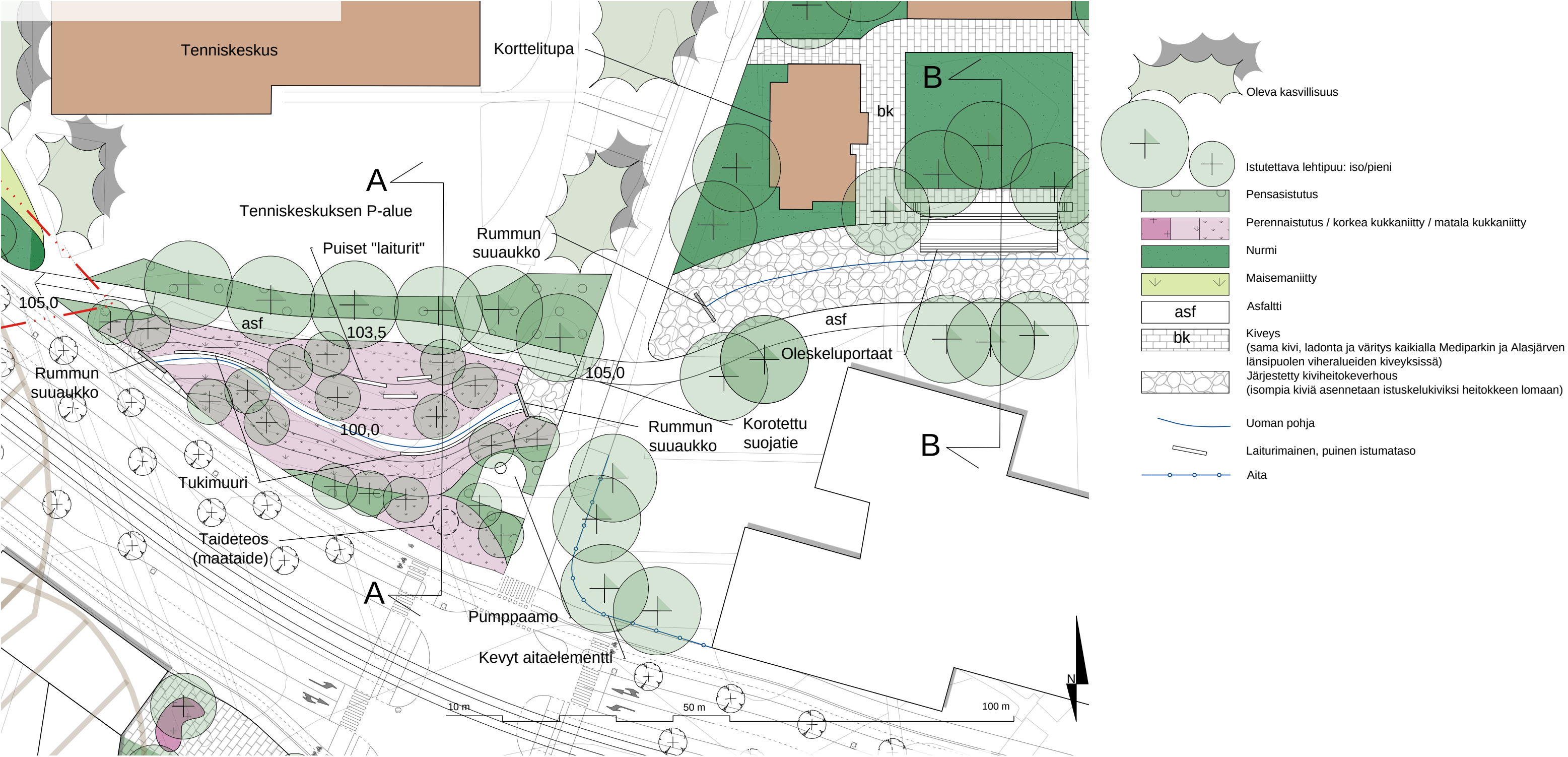
Havainnekuva Korttelituvan alueen itäpuolelta avautuvasta näkymästä. Näkymä on puistoreitiltä itään päin.



Havainnekuva isosta tulvaniitystä lintuperspektiivistä, kaakosta luoteeseen päin. Taustalle on hahmoteltu jalkapallokentät.

VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS

KRIITTINEN SOLMUKOHTA LÄNSI



VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS

KRIITTINEN SOLMUKOHTA LÄNSI

UOMA

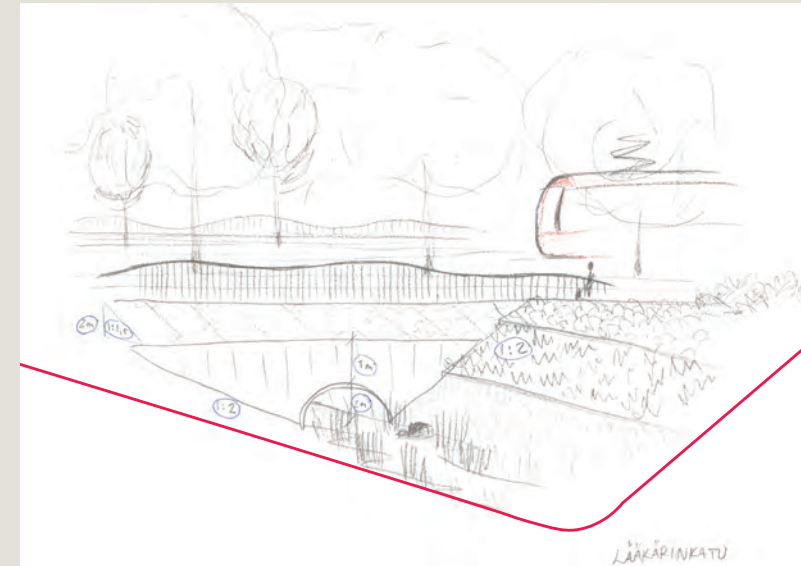
Alueen hulevesiä käsitellään luonnonmukaisesti. Hulevesiaiheet muodostavat viihtyisiä ja mielenkiintoisia paikkoja puistoon. Puistossa hulevedet kulkevat vaihtelevan levyistä uomaa pitkin kohti Mediparkin aluetta. Korkeuseroista johtuen uoma kulkee ajoittain melko syvällä. Tämä mahdollistaa uniikin hulevesiaiheen muodostamisen Mediparkin ja Alasjärven länsipuolen väliseen solmukohtaan. Alasjärven länsipuolen puolelta Mediparkiin päin virtaava uoma muodostaa neljä erilaista uomaa: tulvaniittyuoma, kanavauoma, sisäänkäyntiuoma ja metsäuoma.

GOLFPUISTIKKO / SISÄÄNKÄYNTIUOMA

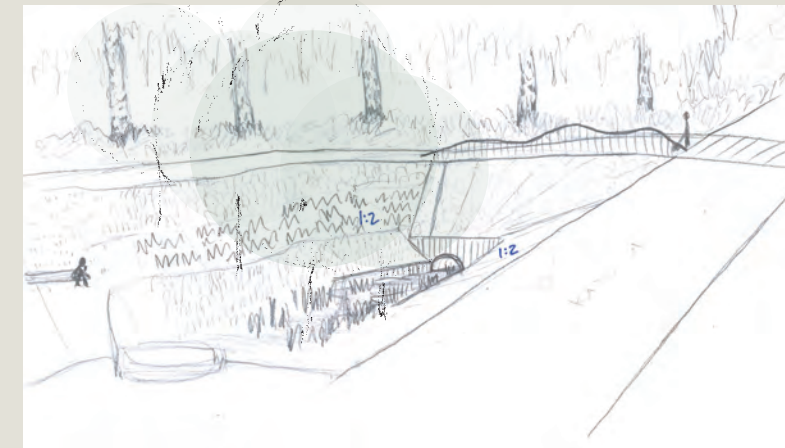
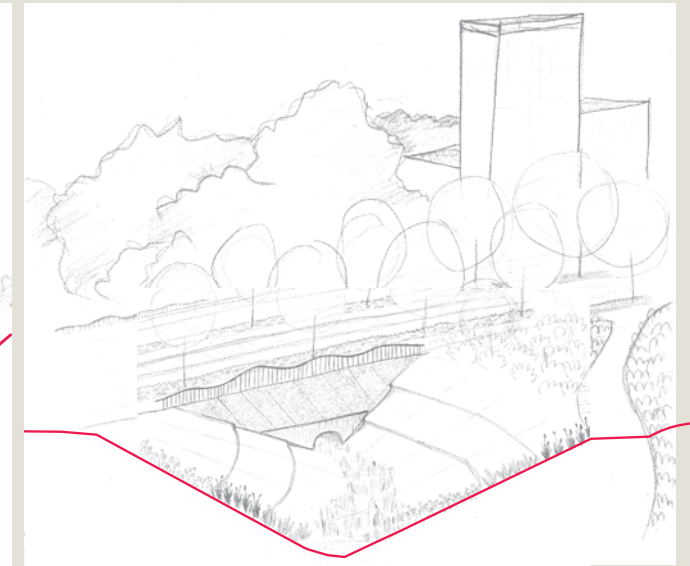
Golfpuistikko on alueen sisäänkäyntikohta. Teiskontieltä käännetyssä Orsikadulle, Golfpuistikko avautuu tulijalle ensimmäisenä. Se sijoittuu Alasjärven länsipuolen raitiotiekadun ja Orsikadun risteyksen pohjoispuolelle. Risteys on melko avoin alue, jota katupuut rajaavat sivuilta. Golfpuistikko on osa Mediparkin ja Alasjärven länsipuolen yhdistävää solmukohtaa. Alasjärven länsipuolen ja Mediparkin välistä solmukohtaa sitoo yhteen alueella sijaitsevien aukioiden sarja. Aukioiden sommittelu on jokaisessa omanlaisensa, mutta niitä yhdistää samanlainen kiveys ja ”punainen lanka”. Punaisella langalla viitataan aukioiden yksityiskohtiin, kuten aukioille asennettaviin infokyltteihin ja kalusteisiin, joiden ilme toistuu aukiosta toiseen samana. Punainen lanka -ajatus toistuu myös puistossa ja muilla alueen viheralueilla.

Golfpuistikon etualalle sijoitetaan aluetta kuvaava taideteos – mahdollisesti maataidetta. Teosta reunustaa pienet puut ja matala, tasainen pensasistutus. Kävellessä kulkevalle puistikko avautuu laajemmin kuin autoilijalle. Kävelijälle uoman pudotus kadun tasalta näkyy selkeämmin. Uoman reunoja koristaa massaperennaistutukset, jotka muodostavat uomaa imitoivan raidoituksen. Pikkupuut tekevät maisemasta mittakaavalta miellyttävän ja ihmisläheisemmän. Kevyet laiturirakenteet mahdollistavat alueella pysähtymisen ja virtaavan veden seuraamisen. Laiturirakenteet ovat puisia tasoja, jotka sijoitetaan uoman luiskaan. Taustalla on uusia ja säilyviä, kookkaita lehtipuita.

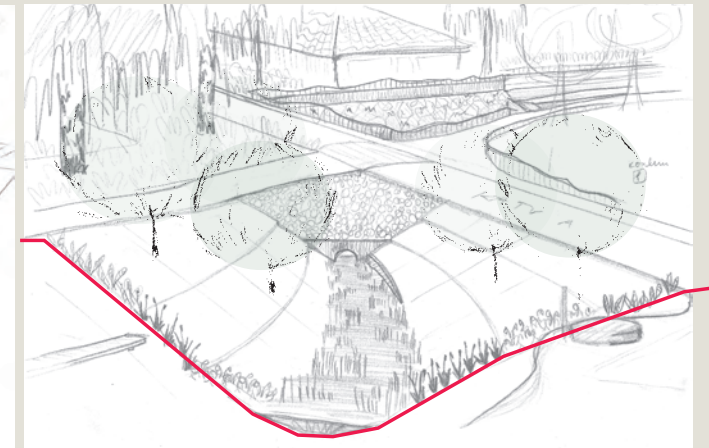
Golfpuistikon itäpuolella, korttelituvan kohdalla, sijaitsee kanavauomaosuus, joka luo kontrastin muille, luonnonmukaisemmille, uomille. Kohta on alueen ”olohuone” ja kanavan oleskeluportaat tekevät siitä houkuttelevan paikan aina kevään ensimmäisistä aurinkoisista päivistä lähtien. Vihreää keidasmaisuuksia alueelle tuo isot lehtipuut ja kanavan rakennettua ilmettä pehmentää kiviverhouksen väleistä puskevat ruohovartistet kasvit.



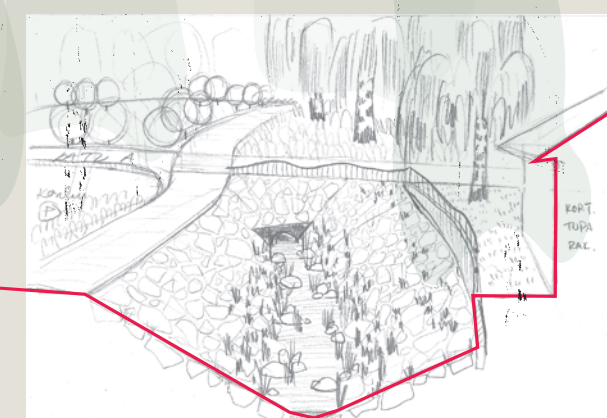
Sisäänkäyntiuoma Lääkärinkadulle päin.



Sisäänkäyntiuoma Uusi katu A:lta päin ja kohti Korttelitupaa.



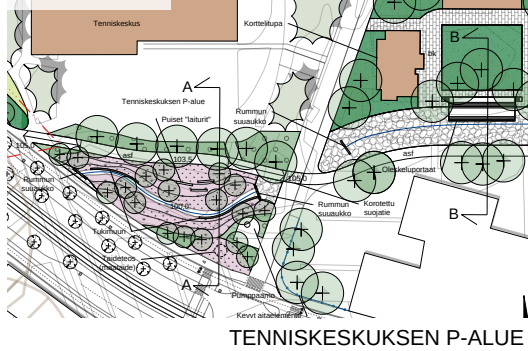
UOMATARKASTELU



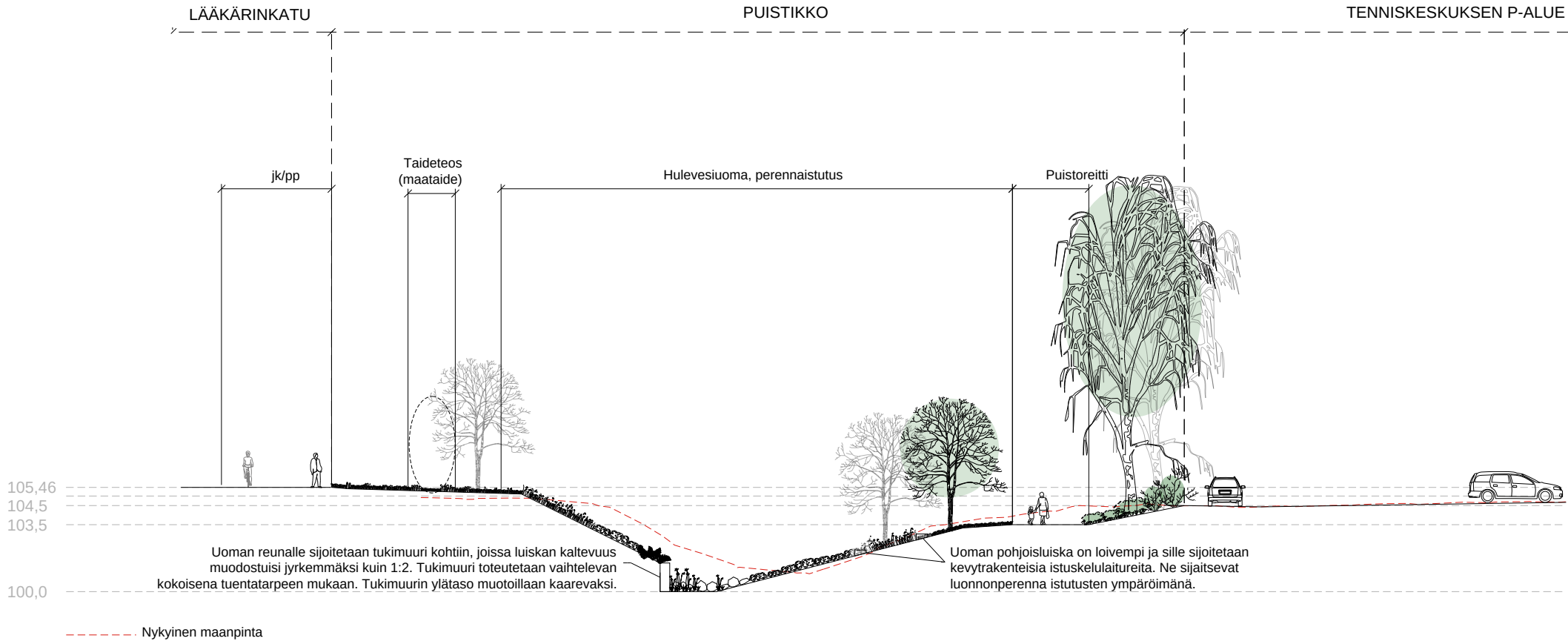
Tulvaniittyuoma ja kanavauoma kuvattuna oleskeluportaiden kohdalta eri suuntiin.

VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS

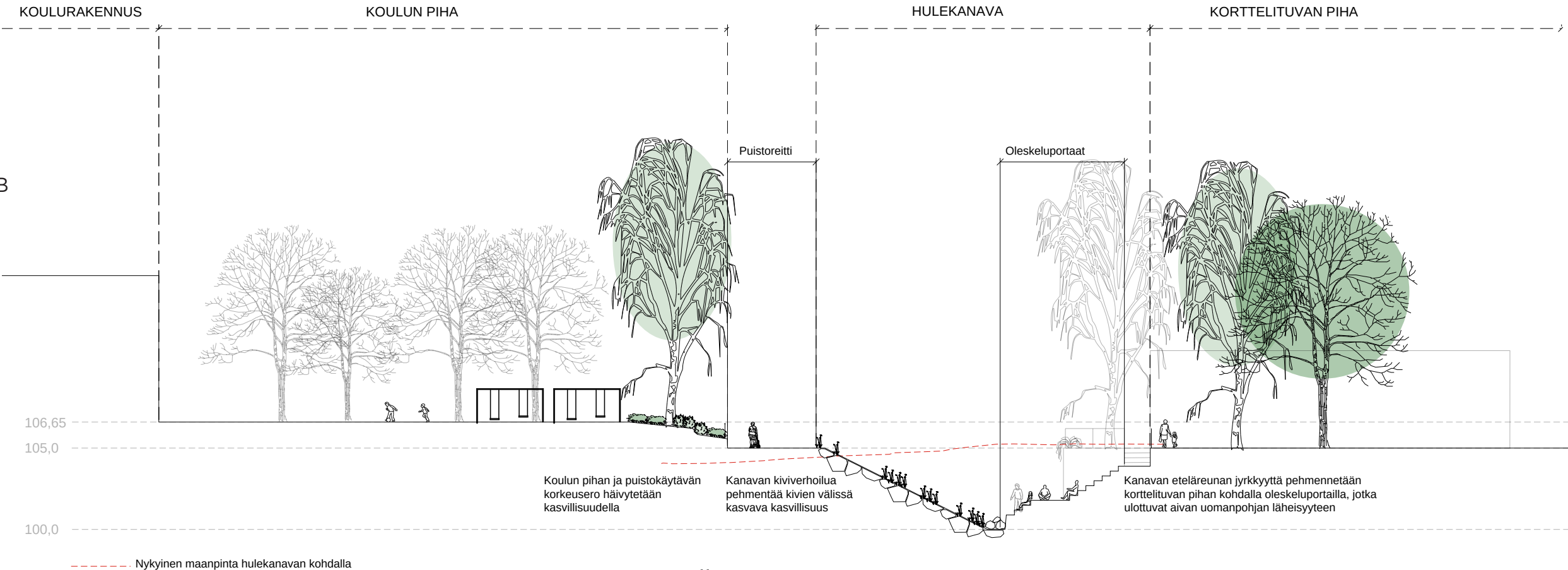
KRIITTINEN SOLMUKOHTA LÄNSI



POIKKILEIKKAUS A



POIKKILEIKKAUS B



IDEAKUVIA

HULEVESIAIHE

Vieressä on kuvia erilaisista syvällä kulkevista uomista, joista on tehty rakennettuun ympäristöön istuvia virkistyskohteita.

Sellon kohdalla Monikonpuro kulkee muutaman metrin alempana kadun tasoa. Kohtisuorat tukimuurit mahdollistavat leveään vesipinnan pienessä tilassa. Kohde avautuu vain sen vierestä kulkeville ihmisille tai viereisistä rakennuksista – kadulta katsottuna se jää piiloon. Pohjalla sijaitseva vehreys pehmentää harmaata maisemaa.

Kankaan kanavassa (Jyväskylä) uoman reunat ovat osittain luiskalla, osittain tukimuurein rajattu. Uomaan on istutettu kerroksellisesti kasvillisuutta. Yläreunassa sijaitsevat köynnöshortensiat tulevat kasvaessaan valumaan kauniisti tukimuurin reunan yli.

Broparkenissa on nimensä mukaisesti erilaisia siltoja ja laiturirakenteita. Ne mahdollistavat pysähtymisen uoman varteen, josta voi seurata veden virtaamista ja muita uoman tapahtumia.



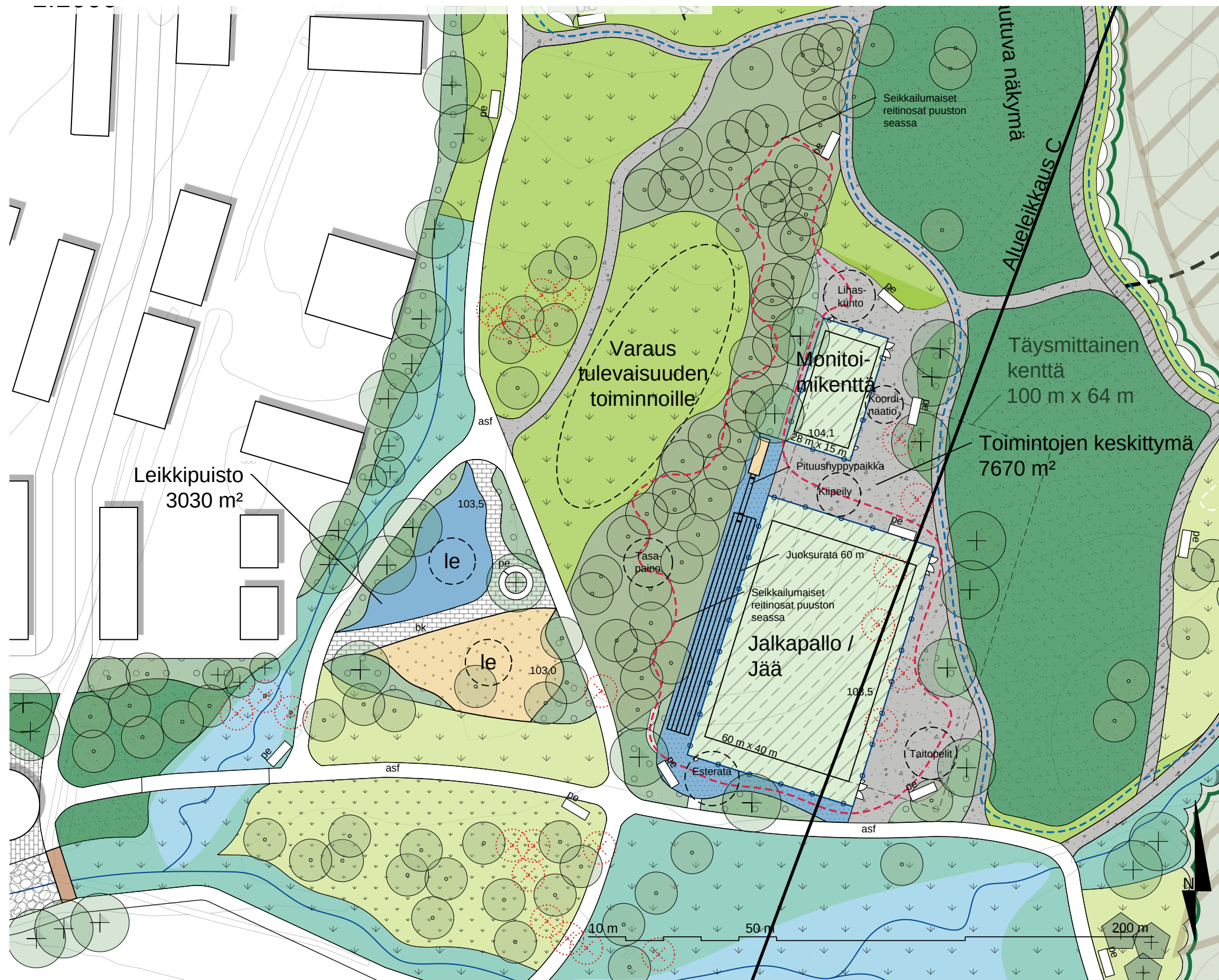
Monikonpuro Sellon kauppakeskuksen kohdalla.



Vasemalla Kankaan kanava (Jyväskylä), kaksi oikeanpuoleisinta kuvaa Broparkenista (Linköping, Ruotsi).

VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS

TOIMINTOJEN KESKITTYMÄ



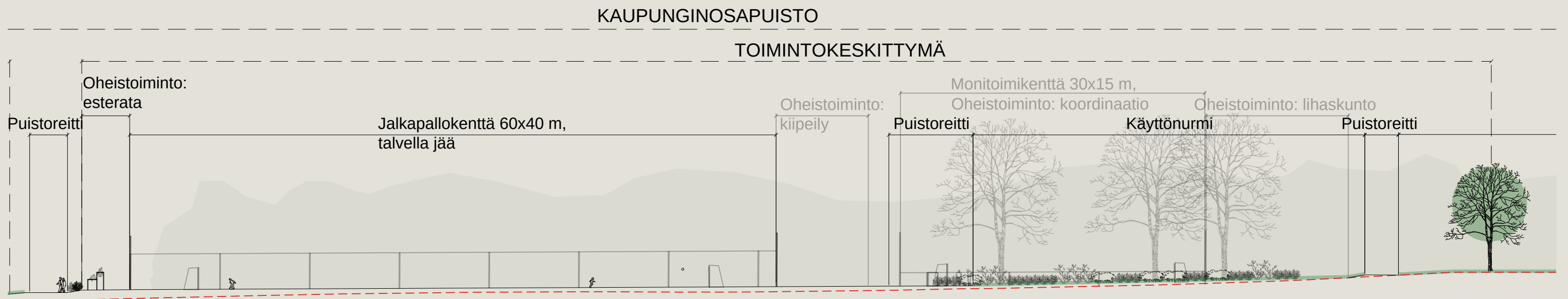
- Oleva kasvillisuus (Olemassa oleva metsä)
- Säilytettävä kasvillisuus
- Merkittävä, säilytettävä metsänreuna
- Säilytettävä puu
- Poistettava puu
- Istutettava lehtipuu: iso/pieni
- Istutettava havupuu
- Kerroksellinen istutus / pensasistutus
- Nurmi
- Käyttöniitty
- Tulvaniitty - alueen kosteusolosuhteet vaihtelevat, kuivina aikoina suurin osa niitystä käyttöniittynä
- Maisemaniitty
- Asfaltti
- Kivituhka
- Kiveys (sama kivi, ladonta ja väritys kaikilla Mediparkin ja Alasjärven länsipuolen viheralueiden kiveyksissä)
- Järjestetty kiviheitokeverhous (isompia kiviä asennetaan istuskelukiviksi heitokkeen lomaan)
- Novotan-päällyste
- Pituushyppy-/Beach volley -hiekk
- Turvasora/-hake
- Turva-alusta
- Tekonurmi
- Talvireitti pulkkamäelle
- Latureitti (kivituhka-/niittypohja)
- Toimintojen keskittymän sisäinen reitti
- Uoma / kosteikko
- Leikkipuisto ja oleskelualue / Perinteisiä ja *Skills garden* -tyyppisiä oheistoimintoja pelikenttien väleissä (pintamateriaali toiminnon vaatimusten mukaan)
- Penkki
- Aita
- Puusilta

VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS

TOIMINTOJEN KESKITTYMÄ

Kaupunginosapuiston toiminnot sijoittuvat pääosin Toimintojen keskittymään. Toimintojen keskittymässä sijaitsee useampi lajikenttä, tekojääkenttä, monitoimikenttä, leikkipuisto ja oheistoimintoja. Oheistoiminnot kehittävä mm. lihaskuntoa, koordinaatiota ja tasapainoa. Oheistoiminnot saavat vaikutteita Skills garden tyyppisistä leikkiä ja liikuntaa yhdistävistä toiminnoista. Oheistoimintojen välillä kulkee sisäinen reitti, jonka puustoisilla osuuksilla sijaitsee seikkailumaiset reitinosat.

Toimintojen keskittymä muodostaa väljän aktiviteettikokonaisuuden, joka on sijoitettu säilyvän puuston ehdoilla/lomaan. Väljä kokonaisuus imitoi koko puiston avaraa tunnelmaa. Aluetta rajaa kevyesti matalahkot, kerrokselliset istutukset. Toimintojen keskittymään muodostuu omat pienet keitaat, jotka luo turvallisen oloisen paikan toimintojen suorittamiseen.



Ote alueleikkaus C:stä Toimintojen keskittymän kohdalta.

IDEAKUVIA LIIKUNNAN ILO

Ainutlaatuinen alue vaatii uniikit ja innostavat toiminnot. Vaikka isot lajikentät vaativat laajan avoimen tilan, voidaan pienimuotoisempia toimintoja sijoittaa olemassa olevaan maastoon ja säilyvän kasvillisuuden lomaan. Kaupunginosapuiston ja Toimintojen keskittymän keskeisiä teemoja ovat:

- Aktiivisuuden tukeminen
- Ympäristöön sijoitettu toiminta
- Leikkisää ja hauskaa toimintaa

Toimintojen keskittymän lisäksi myös puistoreitistö tukee liikkumista. Sen lisäksi, että puistoreitistö luo hyvät kulkuyhteydet palveluihin, on ne myös suunniteltu miellyttäväksi kulkea. Vaihteleva ja kattava reitistö muodostavaa kiinnostavan kohteen. Reitteihin voidaan lisätä erilaisia hauskoja elementtejä. Esimerkiksi Søndermarken-puistossa pollarivalaisimet toimivat jäniksenä juoksijalle. Toimintojen keskittymässä sijaitseva sisäinen reitti tulisi olla erityisen leikkisä. Talvella puistonreitistö tarjoaa myös hiihtomahdollisuuden.



Ympäristöön sovitettu aktiviteetti (En voldsom omvej, Solrød, Tanska & Søndermarken, Kööpenhamina, Tanska)



Skills gardeneissa mielikuvistus ohjaa tekemistä. Oheistoiminnot sijoittuu luontevasti isojen kenttien läheisyyteen. (Skills Garden Veendam, Hollanti)
Veendam

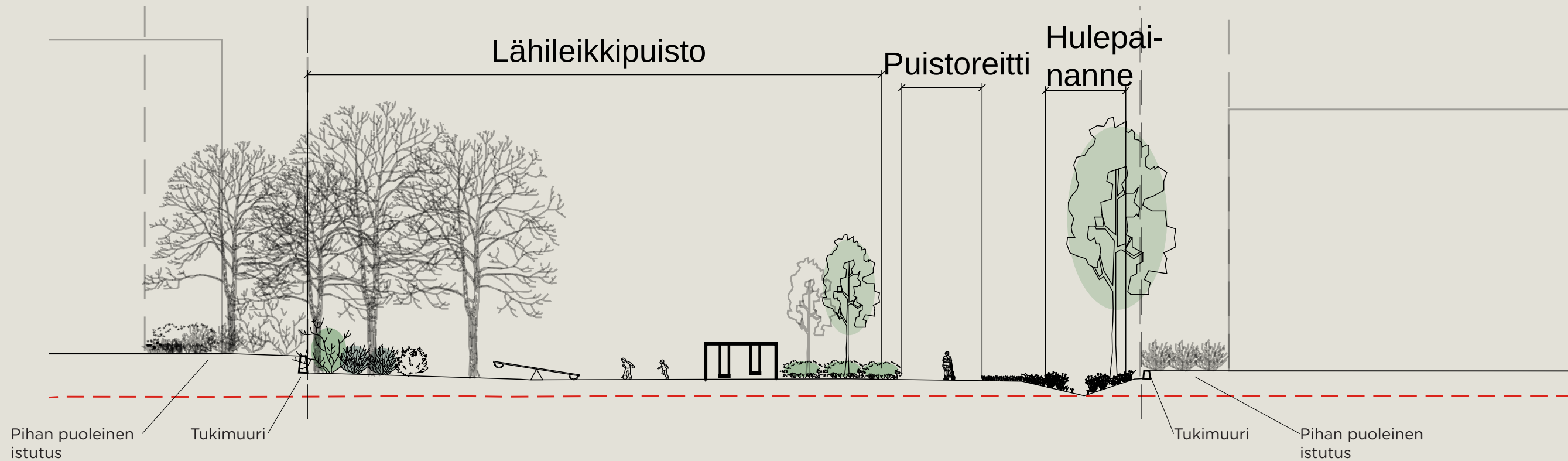


Puiston laaja reittiverkosto pitää sisällään eri luonteisia reittejä (Wonder wood, Skørping, Tanska). Oikeanpuoleisessa kuvassa on jäniksenä toimiva pollarivalaisin (Søndermarken, Kööpenhamina, Tanska).

RAJAPINTOJEN KÄSITTELYPERIAATTEET

PIHOJEN RAJAUTUMINEN PUISTOON

Alasjärven länsipuolen raitiotiekadun ja Uusi katu B:n välille jää rakennettujen alueiden väliin kapea puiston osa. Tämä kapea puiston osa sijoittuu kortteleiden tasausta alemmas; korkeuseroa hyödynnetään alueiden erottamisesta toisistaan. Puistoon rajautuvien kortteleiden piha-alueet erotellaan puistosta tukimuurilla ja maaston luiskaamisella, sekä kerroksellisella kasvillisuusvyöhykkeellä. Korttelien sisääntuloaukkojen kohdalla puiston ja korttelin välillä on tukimuuri (Julkisivutarkastelu s. 17), muuten alueiden rajalla on luiskat, jotka sijoittuvat tonttien puolelle. Luiskat ovat osana kasvillisuusvyöhykettä. Tukimuurin päälle, pihan puolelle sijoittuu myös istutus.

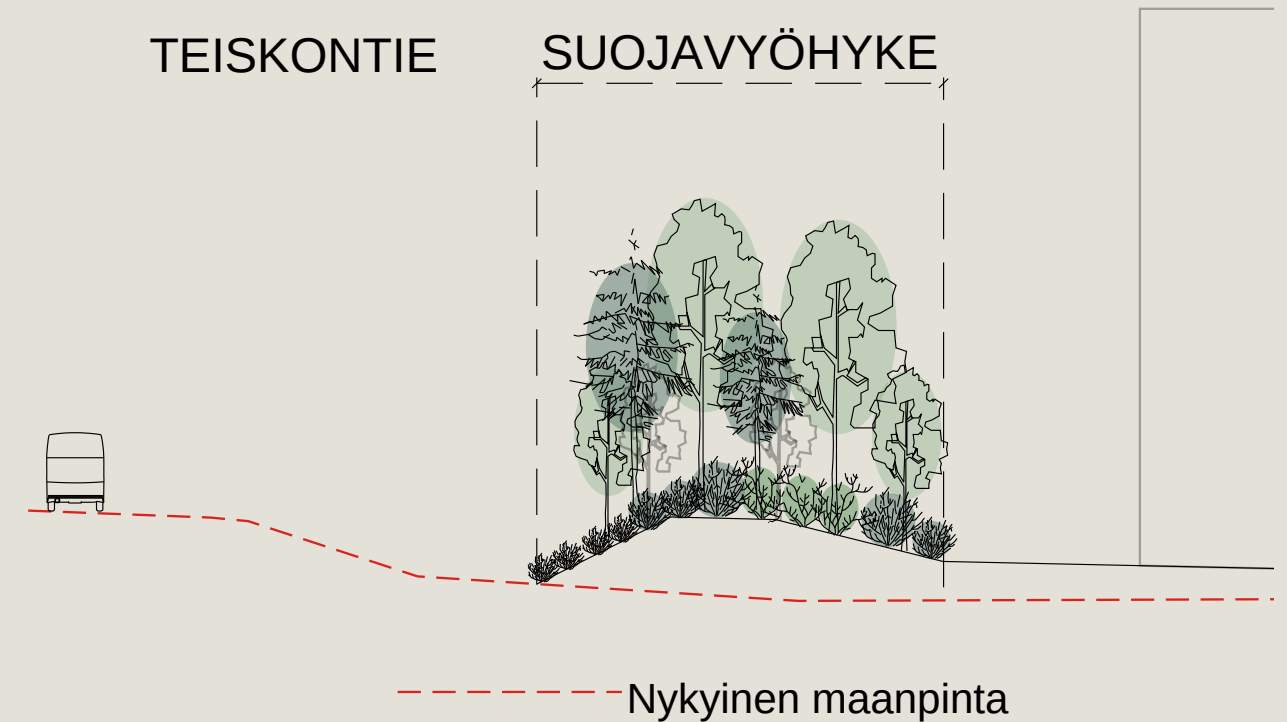


Ote alueleikkaus D:stä, kortteleiden väliin jäävän puisto-osuuden kohdalta. Viheralueelle laskeudutaan ympäröiviltä alueilta.

RAJAPINTOJEN KÄSITTELYPERIAATTEET

Asemakaava-alue rajautuu etelässä Teiskontiehen. Teiskontie on nelikaistainen tie, jonka nopeusrajoitus on nykyisin 70 km/h. Tietä kantautuu asutuksen pariin epäpuhtauksia. Näitä epäpuhtauksia ehkäisemään sijoitetaan kerroksellinen kasvillisuusvyöhyke Teiskontien pohjoispuolelle. Kortteleissa autokatokset sijoittuvat Teiskontien puoleiselle reunalle. Autokatoksien välillä maasto muotoillaan kumpareiksi. Kumpareiden kohdalla kasvillisuus yletää korkeammalle ja on siten tehokkaampi epäpuhtauksien suodattamisessa. Maastonmuotoilulla saadaan myös meluhaittoja pienennettyä. Autokatoksien kohdalla melua vähennetään autokatoksien

muotoilulla. Autokatoksien katoille tulee maksaruoho-/niittykatto tehostamaan ilman puhdistumista ja tarjoamaan miellyttävämmän maiseman viereisistä rakennuksista.



Otteet alueleikkaus C:stä ja D:stä Teiskontien kohdalta.

REITISTÖKAAVIO

Reitistökaaviossa on esitetty puistoreitistön lähtökohdat ja liittymisen ympäröiviin teihin, katuihin, ulkoilureitteihin ja polkuihin. Reitistökaavion pohjana toimii Maisemaselvityksen Reitistö-luku (s. 24-27).

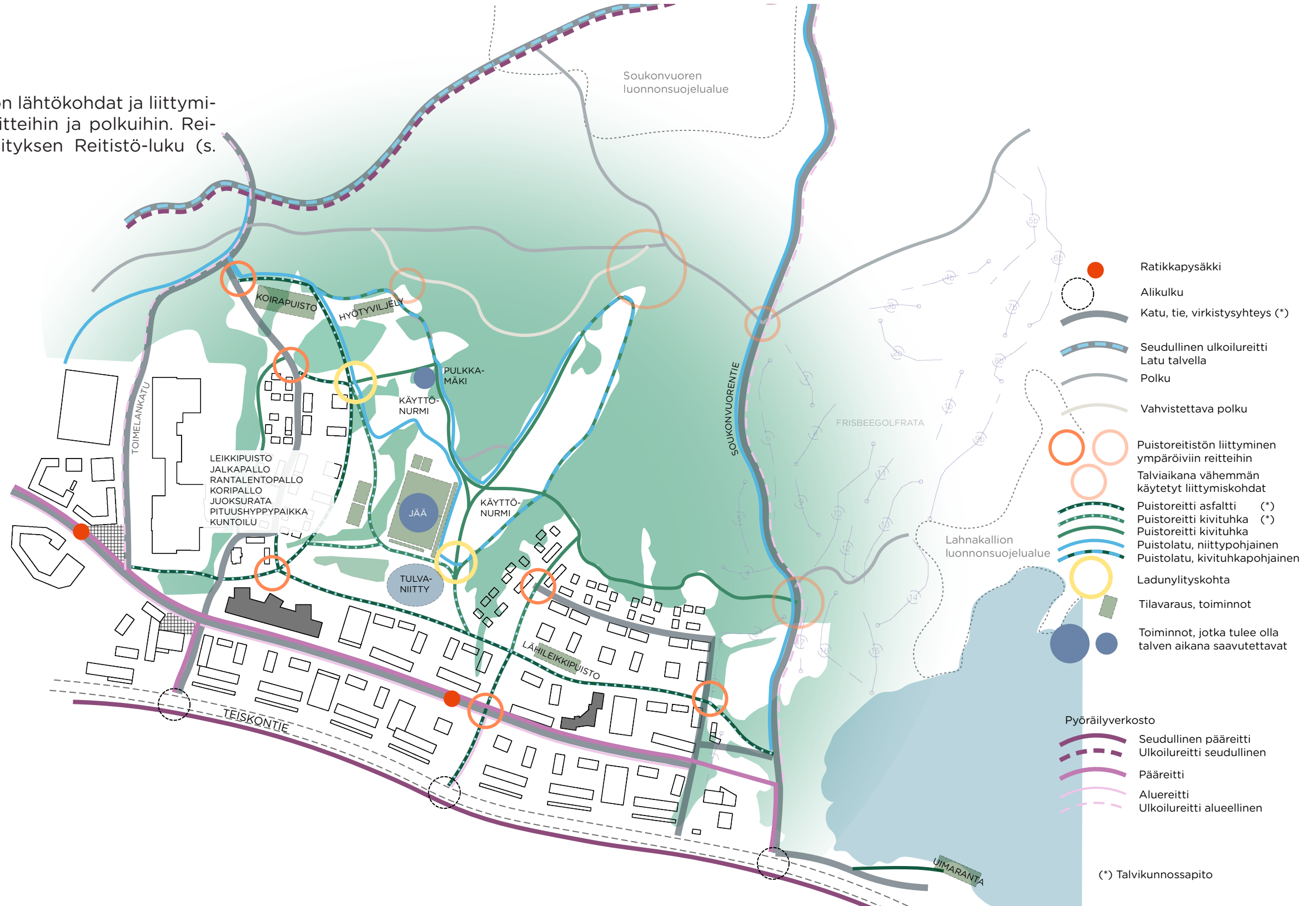
Puistoreitti asfaltti -
Reitin leveys 4 m. Esteettömyyden perustaso ja talvikunnossapito. Osittain myös esteettömyyden erikoistaso (kuva alla).

Puistoreitti kivituhka -
Reitin leveys 3,0-3,5 m. Kapeampi, miellyttävä puistoreitti, joka kulkee puiston ympäri. Osa kivituhkakäytävästä on talvella puistoladun pohjana. Talvella pulkamäelle johtava reitti aurataan.

Puistolatu -
Ladun leveys 3,5 m, yksisuuntaisen ladun kiertosuunta myötäpäivään. Latureitti kulkee noin 2 km lenkin puistossa. Latuprofiili on loiva ja sopii erityisesti koulun ja päiväkodin käyttöön. Puistoladulta on yhteys Toimelankadun ladulle, joka jatkuu Kauppi-Niihaman ladulle. Latupohjana on osin kivituhkakäytävä, osin käyttöniitty käytävän vieressä.



Ote yleissuunnitelmaluonnoksesta koulun ja korttelituvan kohdalta. Kuvassa korostettu esteettömyyden erikoistason täyttävät reitistön osuudet (sininen), sekä esteetön oleskelualue ja leikkipaikka (tummanliila).



GOLFNUMRESTA NIITYIKSI YMPÄRISTÖN MONIMUOTOISTAMINEN

Alue on ollut avointa yli 100 vuotta: ensin peltona, myöhemmin golfkenttänä (Maisemaselvitys, Maisema-analyysi: Maiseman kehitys, s. 4-5). Tarkoituksena jättää nykyinen avoimuus, mutta vaihtaa nurmipinnat erilaisiksi, monimuotoisuutta tukeviksi niityiksi:

- Käyttöniitty
- Tulvaniitty
- Maisemaniitty
- Sekä lisäksi monimuotoisuutta ja avoimuutta tukee hyötyviljely-alue.

Nurmipintojen muuttaminen niityiksi tapahtuu osittain maaston uudelleenmuotoilussa. Osa nurmipinnasta, johon ei tule maastonmuotoilua, muokkautuu niityksi asteittain. Kauniiden ja laajojen niittyjen muodostumiseen kuluu aikaa. Sitä ennen on siedettävä sukkession vähemmän näyttäviä kausia. Nykyinen hyvin hoidettu, tasaisesti kasteltu ja lannoitettu nurmi muuttuu kunnossapidon muututtua. Lannoitukset pysyvät hetken maaperässä ja kuluu jonkin aikaa, että maaperä muuttuu niityille sopivaksi. Kastelun lopettamisen myötä nurmi osittain kuivuu ja kasvillisuuspinnasta tulee laikukas.

Nurmien kehittäminen niityiksi vaatii tarkempaa suunnittelua. Myös kunnossapito pitää suunnitella tarkemmin niittyalueilla. Niityiksi muutettaville nurmialueille on mahdollista sijoittaa rakentamisesta syntyviä ylijäämämaita seuraavissa suunnitteluvaiheissa laadittavien suunnitelmien mukaisesti. Tällöin maa-aineksen tulee nykyiseen pintamaahan sekoitettuna soveltua niityn kasvualustaksi. Tällä tavoin toteutettavan ns. paikalla tehdyn kasvualustan laatu tulee suunnitella huolellisesti.



Erään golfkentän muodonmuutos luonnontilaisemmaksi alueeksi.



Yhdysvalloissa sijaitsevasta golfkentästä on muokattu monimuotoinen niittyjen sarja. (Orchard Hills Park, Ohio, Yhdysvallat)

MAANKÄYTTÖKAAVIO

Lisäkulkuyhteydet kadulta ja kortteleista kaupunginosapuiston kulkureiteille olisi hyvä osoittaa asemakaavamerkinnoissä.



KUVALÄHTEET

LUVUTTAIN

KANSIKUVA

Rautajoki, M. (2022). Näkymä tiiauspaikalta.

JOHDANTO S. 3:

Kaikki kuvat: Ekström, S. (2022). Kuvia Alasjärven länsipuolen asemakaava-alueelta.

REFERENSSIKOhteet S. 4:

Sportspark Styrum: Benner, N. (n.d.). Sportpark Styrum in Mülheim. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://landezine.com/sportpark-styrum-in-mulheim-by-dtp-essen/>.

Activity Landscape Kastrup: Autzen, K. (n.d.). Activity Landscape Kastrup. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://landezine.com/activity-landscape-kastrup-by-ma-su-planning/>.

Hafenpark: Winkelmeier, P. (n.d.). Hafenpark. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://landezine.com/hafenpark-by-sinai/>.

VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITELMALUONNOS S. 6:

Käyttöniitty: Anderson, W. (2020). Children playing in Verdensparken park in Oslo. Ramboll Brand Central.

Tulvaniitty: Kantonen, P. (n.d.). Kirkkojärvi Flood Park. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://landezine.com/kirkkojarvi-flood-park-by-loci/>.

Maisemaniitty: Raatikainen, K. (n.d.). Kukkaloistoa Kolin Havukanaholla. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta [https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Luontotyyppit/Luontotyyppien_uhanalaisuus/Perinnebiotoopit/Tuoreet_niityt\(51241\)](https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Luontotyyppit/Luontotyyppien_uhanalaisuus/Perinnebiotoopit/Tuoreet_niityt(51241)).

IDEAKUVIA S. 12:

Monikonpuron kuvat: Penttinen, K. (2020). Ratsutorin allas näyttää Sellon katto-pysäköinnistä katsottuna flyygeliltä. Sen pohjalla virtaa Monikonpuro. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://www.hs.fi/kaupunki/espoo/art-2000006565240.html>.

Kankaan kanava: Ahola, M. (2019). Kankaan kanava. Ramboll Brand Central.

Broparkenin kuvat: Broparken (n.d.). Landezine-nettisivut. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://landezine.com/broparken-by-white/>.

IDEAKUVIA S. 15:

En voldsom omvej: En voldsom omvej (n.d.). Lokale og anlægs fonden -nettisivut. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://www.loa-fonden.dk/projekter/2011/en-voldsom-omvej-i-solroed/>.

Søndermarken: Søndermarken (n.d.). Lokale og anlægs fonden -nettisivut. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://www.loa-fonden.dk/projekter/2011/liv-og-lys-i-soendermarken/>.

Skills Garden kuvat: Athletic Skills Company (n.d.). Skills Garden Veendam. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://www.skillsgarden.nl/langeleegte-veendam/>.

Wonder wood: Wonder wood (n.d.). Landezine-nettisivut. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://landezine.com/wonder-wood-by-vega-landskab/>.

Søndermarken: Søndermarken - pollarivalaisimet (n.d.). Lokale og anlægs fonden -nettisivut. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://www.loa-fonden.dk/projekter/2011/liv-og-lys-i-soendermarken/>.

GOLFKENTÄSTÄ NIITYIKSI S. 19

Kaksi ylintä kuvaa:

Wayne Public Golf Course in Bothell, WA (2020). Reddit-nettisivut. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta https://www.reddit.com/r/golf/comments/grpbtd/wayne_public_golf_course_in_bothell_wa_was_shut/.

Kolme alintakuvaa:

Dingxin, M. (2022). Orchard Hills Park. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://www.google.com/maps/place/Orchard+Hills+Park/>.

Groh, N. (2020). Orchard Hills Park. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://www.google.com/maps/place/Orchard+Hills+Park/>.

O'Brien, T. (2019). Orchard Hills Park. Noudettu 15.02.2023 osoitteesta <https://www.google.com/maps/place/Orchard+Hills+Park/>.

